

En fri dagsavis

 Sjefredaktør og administrerende direktør: **Amund Djuve**

Blåst bort

Olje og energiminister Tord Lien (Frp) varslet før helgen at regjeringen vil sette et punktum for de grønne sertifikatene når dagens støtteordning løper ut om fem år.

Beslutningen er riktig. Å subsidiere inn mer fornybar kraft i et marked som i utgangspunktet besto av nær 100 prosent fornybar kraft, og som dessuten er omfattet av EUs kvotemarked, hjelper hverken klimaet eller økonomien.

Dessverre lot politikerne seg forføre av vyer om ny grønn industri, bedre vilkår for kraftkrevende tradisjonell industri og flere arbeidsplasser.

Det de har oppnådd er å rasere natur (stort sett i Sverige siden det er der mesteparten av vindmøllene bygges), svekkede incentiver til energieffektivisering, samt dårligere lønnsomhet i eksisterende kraftproduksjon.

Den feilslåtte energipolitikken har fortsatt ivrige tilhengere. SV, tapsprosjektene varmeste forsvarer i norsk politikk, vil ha øremerket støtte til vindenergi til havs. Fagforeningsleder Leif Sande i Industri og Energi stiller følgende spørsmål i DN: «Blir vi rikere av at vi har pengene i fjellheimen eller i egen lommebok?»

Vi blir i hvert fall ikke rikere av å subsidiere markeder som greier seg fint uten subsidier. Det hjelper lite at Norge er et land med «de beste vindressursene i Europa» slik Øyvind Isachsen i vindkraftforeningen Norwea påpeker i DN.

Hvor mye det blåser er uinteressant så lenge strømmen fra vindmøllene koster mer å produsere enn prisen det er mulig å oppnå i markedet. Da blåser også pengene bort. Mens subsidiene skjermer vindmøllene, sendes regningen til eksisterende vannkraftprodusenter.

Det er godt mulig at vindbransjen har rett, at den teknologiske utviklingen vil sørge for at vindkraft, både til lands og til havs, i fremtiden vil bli lønnsomt. Å bruke det som argument for å bygge ut nå, er omtrent like smart som å hoppe i sjøen i februar i påvente av mer behagelige badetemperaturer.

Milliardene som er kastet bort på vindmøller, burde og kunne blitt brukt til noe annet.

Forhåpentlig er det snart slutt.

Godt fornøyd

På et internt ledermøte fikk DNB-sjef Rune Bjerke stående applaus av 100 DNB-ansatte for sin håndtering av Panama-saken, forteller en tillitsvalgt til DN.

Og der var bonusen for 2016 i boks.

Featureredaktør: Gry Egenes
Nyhetsredaktør: Tor M. Nondal
Politisk redaktør: Kjetil B. Alstadheim
Produksjonsredaktør: Bjarne Dramdal Erichsen
Utviklingsredaktør: Trond Sundnes
Utgitte av: Dagens Næringsliv A/S
Grunnlagt av: Magnus Andersen i 1889

Meninger

Kamp mot tildekking

Styremedlemmer må ta ansvar for skatteunndragelse og hemmelighold.

Hva har Panama Papers, Exxon-Mobil og et kanadisk gruveselskap i Guatemala til felles?

Alle er eksempler på mektige individer og organisasjoner som har prøvd å forvirre, narre eller tildekke - og ikke har fått det til.

Den verdensomspennende forargelsen etter Panama-avsløringene kommer nok til å fortsette en stund fremover. Reaksjonene har vært raske, krasse og nådeløse. Hykleriet er et skamløst tillitsbrudd i demokratiske land.

Hemmelighetskremmeri har gjort at ExxonMobil er kommet i søkelyset hos riksadvokatene i New York, Massachusetts og på Jomfruøyene, og mange andre stater venter i kø. Etterforskningen dreier seg om hvorvidt selskapet med viten og vilje kom med falske uttalelser om klimaendringer fra 1980-tallet og fremover.

Interne dokumenter antyder at Exxon, senere ExxonMobil, visste om den skadelige effekten av klimaendringer, men lot være å dele informasjonen med investorer og befolkningen. I selskapets offentlige uttalelser - fra så sent som i fjor - benektes det faktisk til stadighet at det er noen risiko ved klimaendring. Da de fikk muligheten til å stå frem og vise åpenhet, valgte Exxon-Mobil det motsatte.

I Canada er Hudbay Minerals trukket inn i et søksmål som kan få alvorlige konsekvenser for bedrifter som lar datterselskap ta ansvaret for driften i utlandet. Vestlige bedrifter bruker ikke sine hjemlands etiske krav og standarder i utlandet. I stedet velger de å trekke et slør av datterselskaper, leverandører og

Gjest på mandag
Lucy P. Marcus

”

forsyningskjeder over adferd som forbrukere og investorer vil anse som forkastelig.

Hudbay Minerals blir saksøkt etter en hendelse med massevoldtekt og ødeleggelse i Guatemala, der soldater og folk som hevdet de var sikkerhetsbetjenter fra selskaper som eide en lokal gruve, kom til en liten landsby med ordre om å kaste ut beboerne.

Saken virker kompleks, fordi den involverer flere eiere, en rekke datterselskap og flere forskjellige domsmyndigheter. Men prinsippet som ligger til grunn for saken, er enkelt: Et moderselskap må holdes ansvarlig for overoppsyn med sine representanter.

Fremover bør vi ta i bruk en

tre delt tilnærming - gulrot, pisk og frisk luft:

● **Gulroten** - det som oppmuntrer til etisk oppførsel - bør være å anerkjenne og belønne dem som innrømmer feil, viser vilje til forbedring seg og planer for å få det til.

● **Pisken** - straffen for dårlig oppførsel - er å kreve strengere håndheving av juridiske og etiske krav, enten det handler om skatteunndragelse eller å skjule seg bak datterselskap.

● **Frisk luft** handler om rapportering, enten ved å sette søkelyset på klanderverdig adferd lokalt eller med dyptgående gravejournalistikk, slik som den bemerkelsesverdige innsatsen fra journalister over hele verden i samarbeidet om å få Panama-papirene ut i lyset.

Strategien må ikke bli til en markedsføringsøvelse for bedrifter, stater eller mediebedrifter. Avvisningen av hemmelighetskremmeriet må heller ligne en sannhets- og forsoningsprosess, der synderne skal gi en komplett offentlig oversikt over det de har gjort, kanskje sammen med vitnesbyrd fra ofre.

Hvis bedriftenes styrer - og advokatene, bankrådgiverne og regnskapsførerne som veileder bedrifter og individer - skal være årvåkne nok i spørsmål om å etterleve juridiske og etiske retningslinjer, må de vite at de blir holdt ansvarlige for det de gjør. Vet alle at hemmelighold medfører stor risiko, vil de prøve å minimere den risikoen.

Enten de liker det eller ei, er det på tide at lederne våre oppfører seg på måter som er bra for dem - og oss.

Lucy P. Marcus, administrerende direktør i Marcus Venture Consulting
 Copyright: Project Syndicate, 2016

Hemmelighetskremmeri har gjort at ExxonMobil er kommet i søkelyset hos riksadvokatene i New York, Massachusetts og på Jomfruøyene. Foto: Carlos Javier Sanchez/Bloomberg

”

Et moderselskap må holdes ansvarlig for overoppsyn med sine representanter